

ELKÉSZÜLT A MÁV KÖZPONTI IRATTÁRA

A Nyugati pályaudvar Váci úti oldalán, a Ferdinánd hídnál létesített új épületben a közelmúltban kezdte meg működését a MÁV Rt. Központi Irattára. A beruházásról, az irattár feladatairól és szolgáltatásairól dr. Opauszki István, a MÁV Levéltári Osztályának vezetője tájékoztatta a Vasutas Magazin olvasóit.

– Az 1950-es évektől a MÁV-ot törvény kötelezi, hogy a levéltárak által előre kijelölt témájú, nem selejtehető iratait átadja az állami levéltáraknak. Erre legkorábban a MÁV-irattárba adás után 15 évvel kerülhet sor, azonban az állami levéltárak raktári kapacitásának szűkössége és a közigazgatásban keletkezett iratok elsődleges volta miatt nagyon kevés iratot vettek át. A MÁV-on belül az iratok sorsát az ügyviteli utasítás részeként az irattári terv szabályozza, itt van rögzítve, mely dokumentumok őrzendők meg véglegesen, és melyek selejtezhetők öt, tíz vagy ötven év után. Mivel az állami levéltárak csak a történeti értékű iratokat kötelesek átvenni, a MÁV-nak gondoskodnia kell a többi nem selejtehető irat megfelelő tárolásáról. Napjainkra a MÁV-nál kb. 70 ezer iratfolyóméternyi dokumentum halmozódott fel, ez 420 millió A4-es lapnak felel meg, s ennek mintegy 25%-a nem selejtehető.

Az ügyiratokat, terveket gyakran rendkívül rossz körülmények között, pincékben, dohos helyiségekben tárolták, ez többször vezetett rongálódáshoz, megsemmisüléshez. A kialakult helyzet megoldására 1997-ben egy átfogó tanulmány készült, ennek nyomán a MÁV Rt. Igazgatósága 2000 októberében elfogadta az irattározási rendszer korszerűsítéséről készített előterjesztést, ez tartalmazza a most elkészült Központi Irattár létesítését. Korábban felmerült a bértárolás lehetősége is, azonban ez hosszú távon pénzügyileg jóval kedvezőtlenebbnek tűnt, ráadásul így a MÁV ki lett volna szolgáltatva egy külső cég érdekeinek. A Központi Irattár létesítése a MÁV elemi érdeke, hiszen elengedhetetlen, hogy a szakmai munkához szükséges dokumentumok, információk rendelkezésre álljanak. A jogbiztosító iratok, a tervrajzok elvesztéséből, rendezetlenségéből a MÁV-nak és alkalmazottainak súlyos anyagi kára származhat. Fontos érv volt a létrehozás mellett, hogy a MÁV szervezeti reformja során az átalakuló egységek ne bontsák meg az irattárak egységét, az alapvető dokumentumok minden szerve-

A dokumentumok terjedelme 420 millió A4-es lapnak felel meg

zeti egység számára egy központi helyen rendelkezésre álljanak.

A budapesti Nyugati pályaudvar területén létesített, összesen 3 ezer négyzetméteres épület négy szintjén raktárak, míg egy szinten az ügyfélszolgálati helyiségek, irodák és az iratfeldolgozó rész kapott helyet. A dokumentumok elhelyezése a legkorszerűbb körülmények között történik: a helyiségek hőmérséklete, páratartalma szabályozható, a biztonságról riasztó- és tűzvédelmi rendszer gondoskodik. – Az irattár befogadóképessége 20 000 iratfolyóméter. Polcrendszerünk gördülőállványos, amely a legnagyobb helykihasználást biztosítja, a fix rendszerhez képest dupla annyi iratot lehet így elhelyezni. A kutatásokban 6-8 kutatót tudunk egyszerre fogadni – mondta dr. Opauszki István.

A MÁV Rt. Igazgatóságának határozata a Központi Irattár létesítése mellett elfogadta az irattárba kerülő nem selejtehető dokumentumok digitalizálásának koncepcióját is. Ez a munka egy külső cég bevonásával 2001-ben kezdődött, és tavaly ért véget; a jövőben az ira-

tok saját digitalizálása a cél. Jelenleg 2,5 millió dokumentum található meg elektronikusan is, mintegy 1380 gigabite terjedelemben. A digitalizálásból számos előny származik, hiszen az elektronikus irattárban történő keresés a számítógép segítségével csupán néhány percet vesz igénybe, sokkal nagyobb az iratok megtalálásának valószínűsége, ráadásul a kereséshez iktatószám sem szükséges. Az eredeti dokumentumot csak nagyon ritkán, pl. bírósági tárgyalás alkalmával kell kiadni, így az elvesztés, sérülés kizárható,

emellett jóval kevesebb munkaerőt igényel. A megtalált dokumentumok a belső informatikai hálózat, az intranet segítségével pillanatok alatt eljuttathatók a felhasználóhoz. A rendszer továbbfejlesztésével lehetőség nyílik arra is, hogy a MÁV munkavállalói megfelelő jogosultság esetén az intraneten keresztül saját maguk keressék ki és töltsék le a munkájukhoz szükséges dokumentumokat.

Grátzer Ákos

MÁV RT. KÖZPONTI IRATTÁR

(a Ferdinánd híd lábánál,
a Lehel téri oldalon)

Ezúton értesítjük a tisztelt kollégákat,
hogy elérhetőségünk az alábbiakra
váltott:

Telefon:

(432)4692, (432)4891

Fax: 432-4833

E-mail: leveltar@mavrt.hu

Postacím: MÁV Rt. ÜDSZSZ Levéltári osztály

1062 Bp., Andrassy 73-75.

Ügyfélfogadás: H-Cs: 8-16 óra, P: 8-13 óra